

Sygn. akt II UK 196/16

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku K.S. i P.S. reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową D.S. oraz M.S. i S.S. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w W. z udziałem Rzecznika Praw Dziecka o rentę rodzinną, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 28 lutego 2017 r., na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców: K.S. i P.S. reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową D.S. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 14 grudnia 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 grudnia 2015 r., sygn. akt III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) – w sprawie z wniosku K.S. i P.S., reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową D.S. oraz M.S. i S.S. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w W. z udziałem Rzecznika Praw Dziecka – oddalił apelację K.S. i P.S., reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową D.S., od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 11 lipca 2014 r., sygn. akt XIII U (...), którym oddalono odwołania D. S. (działającej w imieniu małoletnich K. i P.S.) oraz S. i M.S. od decyzji organu rentowego z dnia 25 października 2011

r., odmawiających przyznania prawa do renty rodzinnej na rzecz dzieci: S.S. i M.S. po zmarłym ojcu K.S..

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego D.S. działająca w imieniu małoletnich K. i P.S. zaskarżyła skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) wskazano na przyczynę przyjęcia skargi z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W ocenie autora skargi w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne: „Czy sąd jest uprawniony (zobligowany) do dokonania samodzielnej oceny w zakresie zdolności do pracy ubezpieczonego, czy jest w tym zakresie związany uzyskanymi opiniami biegłych i zawartymi w nich wiadomościami specjalnymi”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wnioskodawców nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazali istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi

kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów

interpretacyjnych (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Uwzględniając przedstawione założenia interpretacyjne należy stwierdzić, że autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie przedstawia istotnego zagadnienia prawnego sprawy w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przedstawioną w uzasadnieniu wniosku kwestię ogranicza tylko do ogólnikowego pytania. Brakuje powiązania postawionej kwestii z konkretnie wskazanym przepisem prawa oraz odpowiedniej juretrycznej argumentacji, którą wykazanoby, że w sprawie rzeczywiście występuje istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Nie ma racji autor skargi w twierdzeniu uzasadnienia wniosku, że w niniejszej sprawie zaniechano dokonania oceny uzyskanych w sprawie opinii biegłych; że powtórzono wyłącznie informacje zawarte w tych opiniach i nie uwzględniono twierdzeń (zarzutów) wielokrotnie podnoszonych przez skarżącą.

Sądy obydwu instancji w celu oceny spornej w sprawie kwestii prowadziły szerokie postępowanie dowodowe. Sąd pierwszej instancji przeprowadził dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych endokrynologa, ortopedy - traumatologa, dermatologa, internisty oraz biegłego sądowego specjalisty z zakresu medycyny pracy.

Sąd, w celu uzupełnienia materiału dowodowego zebranego w sprawie i wyjaśnienia wątpliwości związanych z treścią wydanych w sprawie opinii biegłych lekarzy specjalistów, przeprowadził dowód z jednej łącznej opinii biegłych lekarzy specjalistów w innym składzie: neurologa, diabetologa i endokrynologa celem ustalenia, czy K. S. był całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy, a jeśli tak, to od kiedy, czy była to niezdolność trwała czy okresowa, a jeśli okresowa, to na jaki okres (biegli powinni przy tym uwzględnić okoliczność, że osobą częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami, a posiadanymi przez K. S. kwalifikacjami były kwalifikacje elektryka). Biegli: endokrynolog, diabetolog i neurolog (inni niż w postępowaniu pierwszoinstancyjnym), w łącznej opinii - na podstawie akt sprawy i dołączonej do nich dokumentacji medycznej - oceniając łącznie współistniejące schorzenia, uznali, że nie można stwierdzić, aby K.S. był

niezdolny do pracy w zawodzie elektryka w okresie od 1 czerwca 2006 r. do okresu zgonu, tj. do 2011 r. Według biegłych rozległy udar obejmujący duży obszar mózgowia to schorzenie nagłe, nie manifestujące się żadnymi objawami w okresie poprzedzającym zachorowanie, co oznacza, że stwierdzone u zmarłego schorzenia nie stanowią podstaw, ani oddzielnie ani łącznie do orzeczenia niezdolności do pracy.

Według Sądu Apelacyjnego Sąd pierwszej instancji w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny sprawy, a dodatkowa jego weryfikacja na etapie postępowania przed Sądem Apelacyjnym, tę okoliczność w pełni potwierdziła. Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów, a podkreślane w apelacji znaczenie opinii M.K. - biegłej z zakresu medycyny pracy - traci powyższy walor na skutek klarownej i niepozostawiającej żadnych wątpliwości łącznej opinii biegłych lekarzy: neurologa, diabetologa i endokrynologa. Ponadto według Sądu drugiej instancji także z opinii biegłej M.K., nie wynika, aby K.S. był niezdolny do pracy przed datą swojej śmierci. Nie miała miejsca sugerowana w uzasadnieniu wniosku sytuacja „automatycznego” przyjęcia ustaleń opinii biegłych sądowych. Sądy obydwu instancji oceniały bowiem przedmiotowe opinie w oparciu o reguły swobodnej oceny sędziowskiej określone w art. 233 § 1 k.p.c. Uzasadnienie wniosku – poza tylko prostym zaprzeczeniem podstawom zaskarżonego wyroku – nie uwzględnia w swojej konstrukcji jego stanowiska w zakresie przedmiotowej oceny – przedstawionej obszernie w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w (...).

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

as